Siyaset Âlemi

Milletler Niçin Silâh Yarışı Yapıyorlar?

Milletlerin silâhlanmak arzusu ve muayyen bir dereceden üste çıkmak için mütemadî gayret göstermeleri, bir nevi görenek ve korku mahsulü olduğunda şüphe yoktur. Görenektir; çünkü: Silâhlanmanın karşısında onun gibi hareket etmek tabiî bir meyil oluyor. Korku mahsulüdür; zira silâhlı bir komşudan daha fazla silâhlı bulunmak, nihayet tabiî bir muhafaza tedbiridir. Bu ise, bir nevi rekabeti ve her rekabet gibi ölçüsüz bir yarışı intaç ediyor.

Bu itibarladır ki Avrupa milletlerinin silâhlarını azaltmak veya onları bu vadide makul bir yola sevketmek mümkün değildir. Bu hüküm maalesef aklın ve mantığın emrettiği şeydir. İki ferdin vücudu nasıl mütekabil hak mefhumunu doğurmuşsa, iki milletin komşuluğundan da tabiî bir tahakküm meyli husule gelmiştir. Binaenaleyh düne kadar ordu ve donanma silâhlarını artırmak ve daima daha büyüğünü yapmak isteği, bugün hava kuvvetlerini çoğaltmak vadisine dökülmüştür. Daha çok, daha süratli ve daha tesirli silâh taşıyabilen tayyarelere sahip olmak.

Hak mefhumunun telâkkisinde başlı başına bir değişiklik olmadıkça vukuatın bu seyrini değiştirmek maalesef mümkün olmıyacaktır.

Süreyya

Fransa Ve İngiltere Ticaret Müzakereleri

Londra, 21 (A.A.) — Ticaret Nezaretinin bir tebliği, 14 martta Fransızlarla İngilizler arasında açılmış olan iktısadî müzakerelerin tam bir dostluk havası içinde cereyan etmiş olduğunu bildirmektedir. Bu müzakereler, kontenjan meselesi ile son zamanlarda müddetleri bitmiş olan 1826 ve 1882 tarihli mukavele namelerin yerine ikame edilecek projeler hakkında cereyan etmiştir. Müzakereler devam edecektir.

İngiliz Bütçesi

Londra, 21 — Biten malî sene bütçe varidat fazlası, geçen hafta sonunda 22,038,874 isterline baliğ olmuştur.

HARİCÎ TELGRAFLAR

Staviski Tahkikatı Canlanıyor

Paris, 21 — Staviski rezaletinde şahitliğine müracaat olunan eski harbiye müsteşarı, Staviskiye çok defa tesadüf ettiğini, Staviskinin maliye müşavirliğini yaptığı otomobil şirketinin silâh mübayaası işinde çok dalavereler çevirdiğini söylemiştir.

Komisyon, Staviskinin cesedini tekrar muayene ettirerek ölümün hakikî sebeplerini tesbit ettirmiye karar vermiştir.

Paris, 21 — 6 Şubat tarihindeki kanlı hâdiseler hakkında tahkikat icrasına memur olan komisyon birçok nümayişçiler dinlemiştir. Bunlar, zabıtanın ateşe maruz kalmamış ve evvelce ihtarda bulunmaksızın ateş etmiş olduğunu söylemişlerdir.

Türk - Rus...

İlmî Teşrikimesaîsi

Moskova, 21 (A.A.) — Ulûm akademisinin Şark enstitüsünde Türkiyeye ait tetkikat yapacak bir cemiyet teşekkül etmiştir. Bu teşkilâta, tabiî ve içtimaî ilimler sahasında Türkiye hakkında tetkikat yapan (25) âlim dahildir. Akademi azasından M. Marr, fahrî reis intihap edilmiştir. Önümüzdeki mayıs ayında cemiyet ilk içtima devresini açacak ve Türkiyenin iktisadiyatı, tarihi edebiyat ve lisanı hakkındaki raporları dinleyecektir.

Hollanda Kıraliçesinin Annesi Öldü

Lahey 21 (A. A.) — Epi zamandanberi rahatsız bulunan Holanda kraliçesinin annesi ölmüştür.

Bu münasebetle Fransız hariciye nazırı M. Bartu tarafından Fransız hükûmeti namına taziyet telgrafları gelmiştir.

Havanada Kabine Buhranı

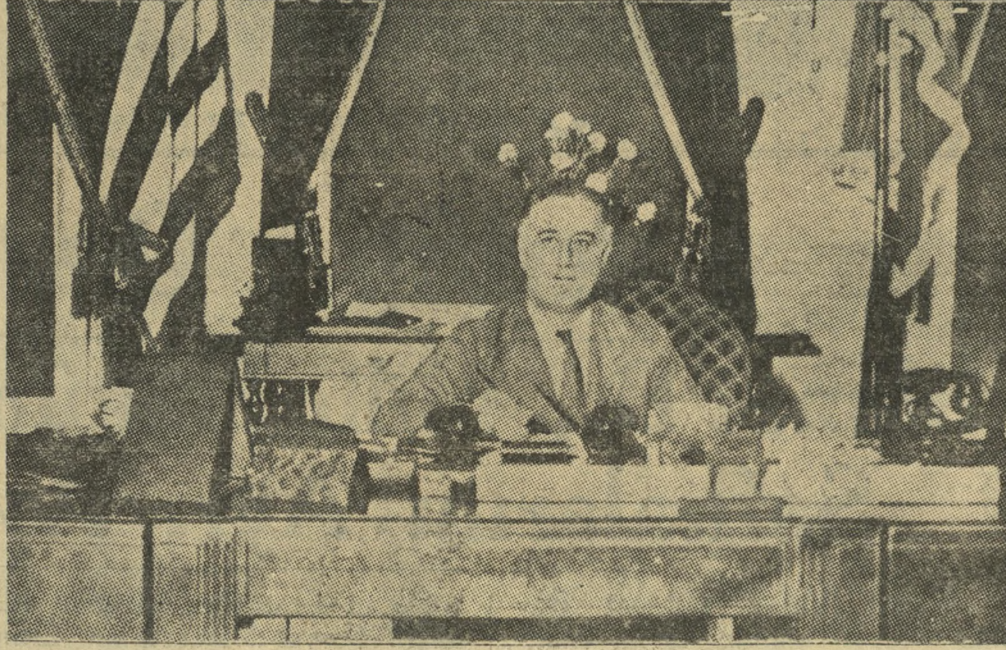
Havana, 21 (A. A.) — Yeniden kabine buhranı başlamıştır. İktidar mevkiindeki fırkaların reisleri, nezaretlerin taksimindeki tarzdan dolayı tenkit edilmektedir.

İtalyada Bir Mahkûmiyet

Roma, 21 (A. A.) — Hükûmeti müdafaaya mahsus hususî mahkeme, geçen 25 haziranda Sen Piyer kilisesine karşı yapılan ve başvekil M. Musoliniye tertibi düşünülen suikastten dolayı maznunlardan 20 yaşlarında Çiyankoyu 30 sene kürek cezasına mahmûm etmiştir.

Amerikada İşler Fena...

İktısadî Kalkınma Hareketi Bir Çıkmaza Girmek Üzere Gibidir

İktısadî işlerin fena gitmesinden vaziyeti müşkülleşen M. Roozvelt

Nevyork 21 (A. A.) — Büyük sanayi idarecilerile amele arasındaki mücadele şiddetlenmektedir. Karışıklıklar ve grevler bütün sanayi mıntakalarına sür'atle yayılarak en mühim sanayii tehdit etmektedir. Otomobil senayiilė iş federasyonu arasındaki ihtilâf, şimendiferlere, çelik sanayiine, ve Kaliforniya dok amelesine sirayet etmiştir. Cleveland da binlerce fabrika amelesi grev ilân etmişlerdir. Vaşington civarındaki Takoni de (6616) dok amelesi grevi kararlaştırmışlar, Bahrimuhit sahilinde çalışan (60800) dok amelesi de iş saatleri azaltılmadığı ve ücretler çoğaltılmadığı takdirde ayni şekilde hareket edeceklerini bildirmişlerdir. Pensilivanya daki Hariburg da ve İndiyanapolis de karışıklıklar ve grevler olduğu bildirilmektedir.

Diğer taraftan müessese şefleri toplanarak bir iş ofisi ihdası için verilen lâyihanın reddedilmesini kararlaştırmışlar, ve kongreye istida göndermişlerdir. Birçok büyük sanayi kumpanyaları da bu projenin iptalini istemekte, aksi takdirde bir amele diktatörlüğünün önüne geçilemiyeceğini bildirmektedirler.

İş federasyonu emir verdiği takdirde 250 bin otomobil sanayii ve ona merbut sanayi amelesinin grev ilân edeceği, bunun da M. Ruzvelt'in millî kalkınma programına büyük bir darbe olacağı tahmin edilmektedir.

Vaşington, 21 — Otomobil sanayiinde çalışan 100 bin işçinin grev yapmalarına mani olmak için son dakikada ümitsiz gayretlerde bulunulmuştur.

Almanlığa Boykot

Amerika Ve Kanada Mal Getirtmiyor

Tevyork 20 (A.A.) — Amerika ve Kanadanın hemen bütün şehirlerinde şubeleri bulunan birçok mağazalar, Alman malı ithal etmekten vazgeçmişlerdir. Buna sebep olarak ta birçok müşterilerin Alman mallarını istememekte oldukları gösterilmektedir.

Millî Sosyalizm

Henüz İnkişaf Halindeymiş

Berlin 21 (A.A.) — Alman propaganda nazırı M. Göbels söylemiş olduğu bir nutukta, Alman nasyonal sosyalist rejiminin mevzubahsederek, ecnebilerin iddia ettiği gibi bu rejimin demokrasiyi imha etmediğini, millete senede üç defa intihap hakkı verildiğini, Millî sosyalizmin henüz inkişaf halinde bulunduğunu ve teşkilatçılığa çok lüzum olduğunu anlatmıştır.

Gönül İşleri

Karilerin Sorduklarına Cevaplarım

İzmirde Şahinde Hanıma:

Davada kazanıp kazanmıyacağını bilmiyorum, fakat aranızda resmi bir nikâh olmadığına nazaran kazanacağınızı biraz şüphelidir. Bununla beraber bir avukata danışmanız herhalde faydasız olmaz. Yalnız siz davayı, erkeği elinizden kaçırmakla kaybetmişsiniz. Bugün de hakkınızı mahkeme tarikile elde etmiye çalışacağınıza, bu adamı teshir edip tekrar eve getirmiye muvaffak olmak sizin elinizdedir. Evvelâ kaçışının sebeplerini araştırınız, sonra bu sebepleri izaleye çalışınız.

★

N. A. M. Beye:

Düşünceniz doğrudur. Tahsilinizi yarıda bırakıp sevmediğiniz bir kızla evlenmektense, tahsile devam ederek ileride mahrumiyetle mücadeleyi göze almak elbette daha iyidir. Bu mücadeleyi yapmak için başkalarının yardımına güvenmeyiniz ve muhtaç olmamıya çalışınız. Birçok fakir aile çocukları hayatlarını kazanarak tahsillerine devam etmektedirler. Siz de bunlar gibi çalışıp kazanabilir, bir taraftan da tahsilinize devam edebilirsiniz.

★

“Kocam ikidebir, gûya işi iktızası, başka şehirlere gideceğini söyleyerek ortadan kaybolur. Dönüşte nereye gittiğini sorsam kızar, mesele yapar. Fakat bu kayboluşlar sıklaştıkça benim de tahammülüm kalmıyor. Kendisinden izahat istemek hakkım değil midir ? „

Nadide

Yerden göğe kadar haklısınız. Zaten izahat vermek istemenesi günahkâr olduğunun en büyük delilidir. Yalnız bu izahatı maharetle isteyerek onu rencide etmemek yolunu bulursanız, meseleyi sulhan halletmiş olursunuz.

HANIMTEYZE

“Son Posta„ nın Edebî Tefrikası: 22 — 22-3-934

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

— Gülsüm Hanım siz orduya bir zabit kazandırdınız, dedi bunu kimse inkâr edemez. Bakın yirmi gün oldu hâlâ kendinizi toplayamadınız.

Sonra hemşireye döndü:

— Nasıl sütünü, reçelini muntazam alıyor değil mi?

— Alıyor efendim.

— Kokodilat Bioplastina iğneleri yapılıyor mu?

— Muntazaman doktor bey.

— Gülsüm Hanım. Çok kıymetli bir hemşiremizdi. Erzurum hastabakıcılık mektebinin yetiştirdiği ilk talebeden. Bize adetâ muavinlik yapıyor.

Yüzbaşı Necdet genç kızın mütevazı, lâkayt vaziyeti karşısında kendisini okadar zayıf ve hatta nankör buluyordu ki lâkırdısını şaşırıyordu.

Doktor Vedat:

— Gülsüm Hanım size verdiği kanı toplamak için çok itina etmiye mecbur. Böyle sıkı bir Kür (cure) yaptıktan sonra en aşağı altı ay istirahat edecektir.

Gülsümün kalın, renksiz dudakları tekrar hareket etti:

— Ben köye gidersem çabuk toplarım, doktor bana izin verin gideyim.

Doktor Vedat başını salladı:

— İmkânı yok, üç ay bu rejimi yapacaksınız. Nezaret altında.. Sonra alacağımız neticeye göre bir de istirahat devresi ayıracağız. Bugün ilk defa bahçeye çıkıyorsunuz değil mi?

— Evet.

— Daha vaktimiz var. Burada sıkılmıyorsun ya?

— Hayır doktor Bey.

Yüzbaşı Necdet genç kızın sakin, lâkayt hareketlerine hayret ediyordu. Doktor Vedat yavaş bir sesle ona:

— Kan alırken bayıldı, iki partide aldık. Bir taraftan da fizyolojik enjeksiyon yapıyorduk.

Necdet titrek bir sesle mırıldandı:

— Vallahi utanıyorum. Benim için bu fedakârlığı yapan kızın karşısında yerlere geçiyorum.

Sonra hıçkırır gibi ilâve etti:

— Keşki ölseydim!

Doktor Vedat onun koluna girmişti. Ötekilere:

— Biraz dolaşalım!

Diyerek ayrıldı. Genç zabit onun kolunda adetâ sürükleniyordu.

Doktor Vedat:

— Üzülmeyin Necdet Bey. Onun sıhhatinde endişe edecek birşey yok. Yalnız istirahat ve tedavi istiyor. Fakat onu teskin etmek kolay olmadı.

Yeis ve ıstırap içinde, genç kızın haline acıyor, ona nasıl bir mukabele ile teşekkür edebileceğini düşünüyordu.

Ziyarete gelen yüzbaşı Fikret onları bahçede bulunca yanlarına sokuldu. Ve doktor Vedadın sözlerile tesellí bulamıyan arkadaşına taze haberler getirdi.

— Filo Eskişehire avdet edecek Necdet. Yalnız burada iki tayyare kalıyor. Bu sabah emir geldi.

Genç zabitin hasta hırkası içinde küçülmüş gibi görünen vücudu dikildi. Gözlerinde vahşi bir renk parladı:

— Gideceksiniz. Ya ben.

— Sen de beraber.

Necdet doktor Vedadın yüzüne baktı. O gülüyordu:

— Tabiî, dedi. Sizi kırk yıl hastahanede misafir edecek değiliz ya. Ve sonra yüzbaşı Fikrete bakarak ilâve etti:

— Arkadaşlarınız gittikten sonra çok kalmazsınız. Filo ne zaman hareket ediyor Fikret Bey?

— Yarın gün doğarken.

— Necdet B. de iki hafta sonra size iltihak eder. Fakat bence burası Eskişehirden daha iyidir.

— Ona herhalde birkaç ay hava tebdili verilecektir.

— Şüphe yok. Dört ay muhakkak.

— O halde İstanbula gider.

Necdet arkadaşının omuzuna dayandı.

— Yoruldum Fikret. Beni içeri götürün artık.

Doktorla Yüzbaşı Fikret kollarına girdiler.

Genç zabit bu halsizliğine kızıyor. Yürümek, koşmak, atlamak istiyor. Fakat dermansızlık onu aciz bıraktıkça hırslanıyordu.

Bu hasta vaziyeti onu sinirli, haşin yapmıştı. Eski ince, yumuşak Necdet büsbütün değişmişti.

Yüzbaşı Fikret doktorun işareti ile onu yalnız bıraktı:

— Akşam yine geleceğim Necdet.

★

Rumelihisarı Haziran 20

Necdet;

Nihayet uzun ve acı sükûtun tılsımı çözüldü. Şimdi müsterihim. Fakat bu zalim endişe gidinciye kadar ne ıstırap çektiğimi tahmin edemezsin. Hayatının bir mucize gibi kurtulduğu mahakkak. Fikret Beyin Hanımına yazdığı mektuplar bu bir aylık ıstırabın tarihini anlatıyor.

Allah seni bana bağışlamış.

Şimdi kurtulduğuna inanarak endişesiz ve sabırlı bu mektubu yazıyorum.

O iki satırlık el yazın bütün ıstıraplarımı teskin etti.

Bir anda başlayan sükûttan sonra bu iki satır bana tükenmez bir eser gibi geldi. Geçmiş olsun Necdet. Eğer kurtuldunsa bunu sevgimizin kuvvetinden bil. Günahsız sevgileri allah himaye eder. Sana bütün heyecanlarımı, tahassüslerimi yazmak isterdim. Fakat geçirdiğin nekahat devrinde seni fazla yormak istemem. Yalnız bir şey soracağım. Yanına gelmemi istersen derhal bana yaz. Bankadan izin almak için her şeyi yapacağım.

(Arkası var)

619